

Obnova role a činnosti veřejné výstavní instituce Galerijní instituce jako doklad kvality života ve městě

Galerie hlavního města Prahy od roku 2007, kdy byl sesazen pověřený ředitel Karel Srp a kdy MHMP nechal v instituci provést personální audit, prošla proměnou, díky níž ztratila dřívější sílu a prestiž. Personální změny, především ve spojení s ředitelem galerie Milanem Bufkou, znamenaly devalvací veřejnoprávní instituce, která pozbyla kredit u odborné a divácké veřejnosti. Krize instituce se umocnila spoluprací se společností AMOYA o. p. s., která v úzké spolupráci s GHMP rozjela projekt podpory mladého umění nazvaný Artbanka. Personální změny se závažným způsobem podepsaly na oslabení počtu odborných pracovníků a zcela logicky na kvalitě výstav a dalších výstupů galerie. Se znalostí padesátileté historie galerie, bohatosti sbírkového fondu a při rekapitulaci velkých výstavních projektů z 90. let minulého století a prvního desetiletí 21. století je ale možné konstatovat, že potenciál instituce je mimořádný. Je však nutné ozřejmit její roli a oživit odbornou činnost, která je i důvodem zřízení galerie.

Co má Galerie hlavního města Prahy být:

- GHMP je veřejnoprávní institucí, která uchovává a zprostředkovává sbírkový fond, prezentuje novodobou a současnou výtvarnou kulturu širokému diváckému spektru.
- GHMP je výkladní skříň kulturní úrovně města.
- GHMP je instituce, která poutá pozornost obyvatel Prahy. Je motivem návštěv tuzemských turistů a přispívá ke kvalitě prožitků spojených s návštěvou města zahraničních turistů. Pro zahraničního turistu je dokladem toho, že kromě mimořádného architektonického dědictví je Praha schopná nabídnout vysokou přidanou hodnotu. Je důvodem k opětovné návštěvě hlavního města.
- GHMP je jedním z významných generátorů uměleckého dění v Praze.
- GHMP se svými aktivitami podílí na zvyšování kvality života ve městě.
- GHMP je lákavým vyhledávaným místem pro inspirativní trávení volného času.
- GHMP je jedním z nástrojů proměny města.

Jak toho Galerie hlavního města Prahy dosáhne:

GHMP a město

- GHMP může nabízet městu expertní komunikaci s důležitou skupinou lidí v oblasti výtvarného umění, architektury, designu, médií, kteří mají schopnost být názorovými tvůrci v komunitním, regionálním či nadregionálním měřítku.
- GHMP by měla dokázat zprostředkovávat reflexi obyvatel a návštěvníků současného stavu Prahy a iniciovat systematickou diskusi o dalším vývoji města.
- GHMP podněcuje systematický dialog mezi zřizovatelem a zástupci galerie, který ozřejmuje její roli v rámci spektra příspěvkových kulturních institucí a redefinuje poslání galerie.
- GHMP napomáhá budovat pozitivní obraz města u veřejnosti.

GHMP a veřejnost

- GHMP musí být důvěryhodnou výstavní institucí pro odbornou veřejnost.
- Komunikaci s odbornou veřejností je potřeba posílit zřízením Galerijní rady, která by

zastupovala osobnosti umělecké scény a umožňovala by obsírnější diskusi témat spojených s proměnou GHMP.

- Na tomto základě se galerie může etablovat jako exklusivní výstavní instituce i v očích veřejnosti.
- Vytvořit zázemí pro aktivity neformálních skupin pohybujících se umělecké scéně, zapojit dobrovolníky do činnosti GHMP.
- Identifikace návštěvnické veřejnosti s GHMP nesmí nijak komplikovat personál, se kterým při návštěvách výstavních prostor přichází do kontaktu. Přístup tohoto personálu je nutné neustále kultivovat.
- Prostory GHMP jsou vybaveny odpovídajícím kvalitním návštěvnickým zázemím (pokladny, šatny, orientační systém).
- Kavárny a restaurace v prostorách GHMP rozvíjí atmosféru galerie.

GHMP a zahraničí

- GHMP se musí stát aktivní součástí evropské sítě muzeí a galerií
- Strategickými partnery jsou instituce působící v Berlíně, Hamburku, Drážďanech, Mnichově, Vídni, Bratislavě, Budapešti, Varšavě, Vratislavi.
- GHMP dokáže navazovat vztahy se zahraničními institucemi, které umožňují tvorbu významných výstavních projektů a jejich výměnu.
- GHMP napomáhá propagaci české výtvarné kultury a současného umění v zahraničí a na mezinárodním poli reprezentuje hlavní město Prahu.

GHMP a pražské a mimopražské instituce

- Pro GHMP je životně nutné rozvíjet spolupráci s pražskými a mimopražskými institucemi. Spolupráce by měla vést k tvorbě projektů, které přesahují organizační, sbírkový či finanční rámec GHMP. V Praze je to především MHMP, NTM, UPM, NG, Galerie Rudolfinum, DOX. Mezi důležitá mimopražská galerijní a výstavní instituce s vysokým partnerským potenciálem patří Moravská galerie, Dům umění města Brna, Západočeská galerie v Plzni, Galerie Emila Fily, GAVU Cheb, Muzeum umění Olomouc, GVU v Ostravě.
- Pro zvyšování úrovně odborné činnosti GHMP je důležité prohlubovat spolupráci s Ústavem dějin umění Akademie věd či spolupráce s VVP AVU.
- Závažná je i spolupráce s malými a neformálními galeriemi a organizacemi (Tranzitdisplay, SVIT Praha, Komunikační prostor Školská 28, Nová scéna ND, GJF, Vetřelci a volavky, Nadace pro současné umění apod.)
- Neméně důležitá je spolupráce s vysokými školami, přinejmenším těmi, na kterých probíhá výuka vizuálního umění (VŠUP, AVU, FaVU VUT, FUD UJEP, FU OU, FAMU). Je nutné najít formy vzájemně prospěšné spolupráce, které by některé z aktivit těchto škol přivedla do prostor galerie.

GHMP a vnitřní vztahy

- Proměna galerie v instituci evropského střihu vyžaduje sdílnou, týmovou atmosféru, kterou umocňuje vědomí společného cíle.
- V případě kvalitních vnitřních vztahů je možné počítat s násobným efektem, při kterém dochází k vytvoření pestrého okruhu spolupracujících příznivců, kteří do galerie přinášejí nové impulzy. Instituce tak začíná dýchat a žít.

Organizační struktura a personální změny

- Je nutné ukončit dvojkolejnost vedení organizace, které se dělí na umělecké a provozní, a zrušit pozici šéfkurátora. (pouze stačí napsat zrušit dvojkolejnost a proč)
- Pokud má GHMP plnit svoje zadání, je nutné posílit odbornou činnost galerie, a to především na úkor činností spojených se správou svěřeného majetku. Silný a vyspělý tým

interních a spolupracujících kurátorů umožňuje aspirovat na pozici přední výstavní instituce v ČR s pozitivním ohlasem v zahraničí.

- Zvýšit počet restaurátorů. Zkvalitnit technické a technologické zázemí restaurátorských dílen.
- Posílit tým edukačních pracovníků, kteří násobí účinek a dopad odborné činnosti na veřejnost.
- Racionalizace úvazků u provozně technických pracovníků.

Public Relation a marketing

- GHMP je ambiciózní galerijní institucí, která pracuje s velmi širokým diváckým spektrem. Je tedy nutné disponovat promyšleným, výrazným, jasně identifikovatelným vizuálním stylem.
- Sjednotit všechny grafické výstupy spojené s činností GHMP (webové stránky, propagační materiály, poutače).
- Velké výstavní projekty a umělecké události mají speciálně vedenou propagační kampaň.
- Posílit sebevědomí v komunikaci s veřejností a ujasnit, jaké jsou cíle GHMP, kdo je jejím návštěvníkem, a kontakt s veřejností rozšířit o aktuální komunikační kanály (sociální sítě).
- Najít účinnou formu dialogu s veřejností. Využít k tomu celé širší doprovodných programů (přednáškové cykly, kolokvia, diskuse, autorská čtení, koncerty, divadelní představení, projekce), s jejichž vhodnou profilací je možné modelovat působení galerie na veřejnost.
- Rozvinout spolupráci s ArtMap, atyčok.tv, mediabaze.cz

Sbírka

- Aby mohla GHMP plnit svoje základní poslání, musí obnovit systematické budování sbírky současného umění. Velmi důležité je doplnění nekompletních autorských konvolutů z dřívějších akvizic.
- Provést audit způsobu a výsledků digitalizace sbírky GHMP. Využít digitalizované sbírky pro vzdělávací programy a komunikaci s veřejností.
- Provést revizi sbírkového materiálu a zabývat se způsobem dalšího nakládání či eliminace bezcenných položek obsažených ve sbírce.
- Hledat možnosti pro atraktivní prezentaci sbírkového materiálu (zpřístupnění části depozitářů veřejnosti, prezentace výběru ze sbírky provedeného uměleckou osobností apod.)
- Využít sbírky pro tvorbu „artotheky“, způsobu zapůjčování určité části sbírkového materiálu občanům Prahy.
- Pro existenci sbírky GHMP je zcela zásadní vyřešení nevhodných podmínek pro uložení sbírky. Hledat možnosti řešení tohoto stavu i v rámci kooperace s dalšími institucemi (UPM, MHMP...).

Dramaturgie

- Je důležité zachovat kontinuitu dramaturgie GHMP a nadále se zabývat tématy, osobnostmi a skupinami spojenými s uměním 19. a 20. století.
- V rámci tohoto zaměření tvořit výstavní projekty, které by snesly evropské srovnání a nabízely možnost výměny s vybranými exklusivními zahraničními výstavami.
- Zavést zřetelně koncipovanou programovou linii, která by se zabývala aktuálním výtvarným děním na české a evropské scéně.
- Intenzivnější výstavní komunikace se zeměmi sdruženými ve Visegrádské čtyřky.
- Zavést zřetelně koncipovanou programovou linii, které by se věnovala nejmladší výtvarné generaci a podporovala ji.
- Systematicky se zabývat intervencí výtvarného díla do veřejného prostoru.
- Využít padesátiletého výročí existence GHMP v příštím roce a zhodnotit toto období i výstavou ukazující to nejhodnotnější ze sbírky galerie.

Speciální projekty

- Pražský architektonický manuál – prezentace architektonického dědictví podle vzoru Brněnského architektonického manuálu (spolupráce MHMP, NTM).
- Pražský sochařský manuál – prezentace sochařských děl ve veřejném prostoru.
- Vytvoření poznávacích stezek prezentujících výtvarná díla na trasách pražského metra (spolupráce s DPHMP).
- Využití stanic metra pro krátkodobé nebo dlouhodobé výtvarné intervence.
- Využití svěřeného nemovitého majetku jako zázemí důležitého k nastartování projektu residenčních pobytů pro zahraniční umělce a kurátory, které by měly vést ke zvýšení mezinárodní provázanosti instituce, zvýšení kreditu instituce i města. Rezidenční pobyty můžou podpořit ambici zařadit Prahu do umělecké mapy Evropy.

Mimořádná témata

GHMP a Artbanka

- Spolupráce GHMP s Artbankou významně poškozují kredit galerie jako veřejnoprávní instituce.
- Pro obnovení kredibility GHMP u odborné, a i neodborné veřejnosti je naprosto zásadní ukončení další spolupráce s tímto soukromým subjektem a propříště se vyvarovat podobnému typu navazovaných vztahů.
- Ukončit dohodu s Artbankou o pronájmu v Colloredo-Mansfeldském paláci.

GHMP a Slovanská epopej

- Otevření odborného dialogu o budoucnosti epopeje.
- Vypsání veřejné architektonické soutěže na podobu pavilonu pro Slovanskou epopej.

Nemovitosti svěřené do správy GHMP

- Svěřený nemovitý majetek odčerpává velkou část rozpočtu GHMP. Některé objekty zcela nevyhovují účelům, pro které by je GHMP měla spravovat. Postrádají vhodné výstavní prostory, ve kterých památková ochrana zabraňuje jejich prostorové nebo architektonické adaptaci pro specifické výstavní účely (dům U Zlatého prstenu, Rothmayerova vila, Trojský zámek, Staroměstská radnice, Colloredo-Mansfeldský palác).
- I s ohledem na poslání GHMP je na místě provést revizi svěřeného majetku a hledat možnosti jeho účelného využití, případně ho nabídnout k jinému užití (dům U Zlatého prstenu, Rothmayerova vila, Trojský zámek, Staroměstská radnice, Colloredo-Mansfeldský palác, Dům fotografie).
- Otevřít diskusi o výstavbě nové budovy, která by nabízela výstavní sály, depozitáře a technické zázemí odpovídající potřebám galerijní instituce 21. století. Stavbu nové galerijní budovy komunikovat jako významný politický akt, který potvrzuje kvalitativní proměnu Prahy.

Časová posloupnost realizovaných kroků:

Do konce roku 2013

- Vyřešit organizační strukturu a personální změny
- Vytvoření galerijní rady
- Otevření diskuse o profilaci jednotlivých objektů GHMP a tomu odpovídající dramaturgii
- Otevřít diskusi o způsobu nakládání se Slovanskou epopejí
- Otevřít diskusi o velikosti spravovaného majetku

Do konce roku 2015

- Racionalizace svěřeného majetku
- Dokončení aplikace sjednocujícího grafického stylu
- Dokončení dramaturgické profilace výstavních objektů
- Vypsání veřejné architektonické soutěže na podobu pavilonu pro Slovanskou epopej

Do konce roku 2017

- Nalezení vhodné lokality pro stavbu nové budovy GHMP
- Vypsání veřejné architektonické soutěže na podobu nové budovy GHMP

Rostislav Koryčánek
Brno 30. 8. 2012